

Samenvatting

Het Rijk heeft besloten in het kader van de coronacrisis de culturele sector op basis van cofinanciering vanuit de gemeente te compenseren. De gemeente Maastricht heeft middels de juni en september circulaire €985.000 ontvangen uit het gemeentefonds ter ondersteuning van de lokale cultuursector in de stad, die te kampen heeft met de gevolgen van de coronacrisis. De gemeente is verplicht tot cofinanciering van de middelen die lokale culturele instellingen ontvangen van het Rijk. In Maastricht is maximaal €927.500 nodig als cofinanciering van een bijdrage uit de Rijkscultuurfondsen voor de instellingen Muziekgieterij, Lumière en Theater aan het Vrijthof. Er resteert dan nog een bedrag van minimaal €57.500, dat ingezet wordt voor de culturele sector in de vorm van een nog in te stellen Herstelfonds Cultuur Maastricht.

Beslispunten

1. In aanvulling op het besluit van 7 juli 2020 inzake het toekennen van de verplichte cofinanciering aan drie Maastrichtse organisaties (Lumière, Muziekgieterij en Theater aan het vrijthof) ter verkrijging van landelijke steun uit het noodfonds cultuur, instemmen met:
 - a. Het wijzigen van de wijze van cofinanciering voor Lumière: niet in de vorm van een aanvullend subsidie, maar huurkijtschelding voor 14 maanden (rekening houdend met verrekening van de reeds ontvangen huurcompensatie);
 - b. Het wijzigen van de wijze van cofinanciering voor de Muziekgieterij Maastricht: niet in de vorm van een aanvullend subsidie, maar huurkijtschelding voor 7 maanden;
 - c. Het wijzigen van de dekking van de cofinanciering: niet uit de post onvoorzien maar uit de ontvangen rijksbijdrage uit het eerste landelijke steunpakket voor gemeenten ter ondersteuning van de cultuursector in de stad ad €985.000.
2. Instemmen met het storten in de reserve overloop van het resterend saldo, ad €57.500 van de ontvangen bijdrage uit het eerste landelijke steunpakket. Het gereserveerde bedrag zal een nog nader uit te werken 'Herstelfonds Cultuur Maastricht' voeden. Indien de bijdrage van de Rijkscultuurfondsen lager uitvalt dan €927.500 waardoor de gemeentelijke cofinanciering ook lager uitvalt, dan wordt dit verschil toegevoegd aan de middelen voor het Herstelfonds Cultuur Maastricht. Ook de overige middelen (de cofinanciering aan Muziekgieterij en Lumière die in de vorm van huurkijtschelding overlopen in het jaar 2021) worden gestort in de reserve overloop als saldo bij het opmaken van de jaarrekening.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 11 december 2020:

Conform.

Aanleiding

De drie beeldbepalende cultuurinstellingen, Theater aan het Vrijthof, poppodium Muziekgieterij en filmhuis Lumière hebben bij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen een aanvraag ingediend voor een tegemoetkoming in hun tekorten als gevolg van de coronacrisis. Deze tegemoetkoming wordt ontvangen uit het door het Rijk ingestelde noodfonds en verloopt via de landelijke cultuurfondsen. De gevraagde bedragen voor het Theater en Lumière zijn volledig gehonoreerd. De aanvraag van de Muziekgieterij is vooralsnog gedeeltelijk aanvaard. De Muziekgieterij heeft het maximale bedrag van €250.000 aangevraagd bij het Rijk als compensatie in de tekorten als gevolg van de coronacrisis. Het Rijk heeft de Muziekgieterij vooralsnog een lager bedrag van €140.000 toegekend. De Muziekgieterij is hiertegen een bezwaarprocedure gestart. Indien dit beroep wordt toegewezen gaat de rijksbijdrage naar €250.000 en dus ook de gemeentelijke cofinanciering wordt dan €250.000.

Deze Rijksbijdrage wordt verleend onder de voorwaarde van verplichte cofinanciering (tenminste 50%) van de gemeente Maastricht. De gemeente Maastricht heeft in het collegebesluit van 7 juli 2020 besloten om deze cofinanciering toe te kennen en de kosten hiervan te dekken via de middelen beschikbaar gesteld uit het gemeentefonds.

Bijstelling wijze van cofinanciering

Voor de cofinanciering van Muziekgieterij en Lumière was de intentie om voor een gedeelte van het bedrag huurkijtschelding voor een periode van 6 maanden toe te passen. Voortschrijdend inzicht leert echter dat het voor de betreffende instellingen gunstiger is om voor de volledige cofinanciering huurkijtschelding toe te passen. Hierdoor kunnen ze maximaal gebruik maken van de algemene regelingen die het Rijk heeft ingesteld ten gevolge van de coronacrisis. Het gaat hier met name om de NOW-steun die Muziekgieterij en Lumière ontvangen. De cofinanciering wordt middels huurkijtschelding gedaan om te voorkomen dat NOW-steun door de instellingen moet worden terugbetaald.

In te stellen Herstelfonds Cultuur

Op 16 november 2020 heeft de Raad voor Cultuur (RvC) het adviesrapport 'Onderweg naar Overmorgen' uitgebracht waarin een dringend beroep wordt gedaan op de minister om de ernst van de crisis te blijven onderkennen en de culturele sector tijd, vertrouwen, extra middelen en experimenteerruimte te geven om op korte termijn de schade te beperken en op de langere termijn te kunnen herstellen. Ook uit de RvC zijn zorgen over de brede gevolgen die de crisis in de culturele en creatieve sector heeft op het gebied van werkgelegenheid, sociale cohesie, mentale gezondheid, vrijetijdsbesteding, educatie, ontwikkelmogelijkheden en leefbaarheid binnen steden. Deze crisis

heeft een onzeker perspectief en zal een langdurig effect hebben op de sector. Volgens de RvC gaat een herstelperiode gepaard met een grote transitie in de sector. De RvC doet aanbevelingen om de schade in de sector op de korte termijn te beperken en om de sector op de lange termijn te herstellen. Daarbij wordt getracht oplossingen te vinden voor reeds gesignaleerde problematieken in de sector, zoals het verdienmodel, de inrichting van het subsidiebestel en de afstemming van beleid tussen overheden en fondsen. De gemeente Maastricht wil middels een Herstelfonds Cultuur Maastricht bouwen aan een toekomstbestendige culturele sector in Maastricht.

Op 30 november 2020 heeft gedeputeerde Koopmans van de Provincie Limburg een brief verstuurd aan de gemeente Maastricht, waarin hij oproept om de ontvangen Rijksmiddelen voor cultuur ook in te zetten voor de lokale culturele sector. Provinciale Staten heeft in de vergadering van 13 november 2020 haar zorg uitgesproken over de inzet van deze middelen op basis van signalen dat Limburgse gemeenten de besteding van deze middelen ten behoeve van de culture sector onvoldoende oppakken. In navolging van Minister van Engelshoven roept de Provincie Limburg dan ook de Limburgse gemeenten op om deze middelen daadwerkelijk in te zetten ten behoeve van de lokale en regionale culturele infrastructuur.

1. Context

Om in aanmerking te komen voor een bijdrage noodfonds van de Rijks cultuurfondsen waren er twee belangrijke voorwaarden:

1. De instellingen zijn aangemerkt als van landelijk belang.
2. De regionale overheden co-financieren in gelijke mate.

In het collegevoorstel Noodfonds cultuur cofinanciering rijksbijdragen van 7 juli 2020 heeft het college besloten om de cofinanciering aan het Theater in de vorm van een extra middelen toe te kennen. Eveneens heeft het college besloten om een deel van de cofinanciering in de vorm van 6 maanden huurvrijstelling toe te kennen aan zowel Lumière als Muziekgieterij. De resterende cofinanciering zou in de vorm van een extra middelen aan de Lumière en Muziekgieterij worden toegekend. Dit zou echter betekenen dat deze extra middelen voor Lumière en Muziekgieterij als inkomsten worden meegerekend bij het vaststellen van de hoogte van de overige steunregelingen van het Rijk waar de instellingen een beroep op hebben gedaan.

Voortschrijdend inzicht leert derhalve dat het voor de betreffende instellingen gunstiger is om voor de volledige cofinanciering huurkijtschelding toe te passen. Hierdoor kunnen ze maximaal gebruik maken van de regelingen die het Rijk heeft ingesteld ten gevolge van de coronacrisis.

Gevolg hiervan is wel dat het aantal maanden huurkijtschelding van Lumière stijgt van 6 naar 14 maanden en dus jaar overstijgend doorloopt tot medio 2021. Voor de Muziekgieterij geldt vooralsnog dat de huurkijtschelding volledig in 2020 zal plaatsvinden, maar afhankelijk van de uitkomst van de bezwaarprocedure zou ook deze jaar overstijgend kunnen gaan doorlopen in 2021. De Muziekgieterij heeft het maximale bedrag van €250.000 aangevraagd bij het Rijk als compensatie in de tekorten als gevolg van de coronacrisis. De gemeente Maastricht heeft eenzelfde bedrag gereserveerd als cofinanciering. Het Rijk heeft de Muziekgieterij vooralsnog een lager bedrag van €140.000 toegekend. De Muziekgieterij is hiertegen een bezwaarprocedure gestart. Minder Rijksgelden voor de Muziekgieterij betekent minder cofinanciering vanuit de gemeente. Dan zou er €110.000 meer overblijven van de 1e tranche steun van het rijk aan de gemeente voor cultuur. Er wordt voorgesteld om deze middelen mocht deze situatie zich voordoen ook toe te voegen aan het Herstelfonds Cultuur Maastricht.

2. Gewenste situatie

De gevolgen van de coronacrisis zullen ook in 2021 nog voelbaar zijn in de culturele sector. Het versterken van de wendbaarheid en weerbaarheid van de culturele sector is noodzakelijk. De culturele sector is cruciaal in sociaal en verbindend opzicht volgens de RvC. Op artistiek, technologisch, financieel-economisch en sociaal-maatschappelijk gebied liggen er uitdagingen waaraan de culturele sector kan bijdragen. Daarom is het belangrijk dat het adviesrapport 'Onderweg naar Overmorgen' van de RvC een vertaling krijgt naar de Maastrichtse situatie en er hiervoor ook middelen beschikbaar komen.

Naast de generieke ondersteuning die de gemeente biedt, zoals huurofstel voor huurders, is het de bedoeling de cultuursector in Maastricht, conform advies van de RvC en de oproep van de Provincie Limburg, te ondersteunen met een in te stellen Herstelfonds Cultuur Maastricht. Dit herfstelfonds wordt gevuld met extra geld dat het Rijk aan de gemeente verstrekt om de cultuursector te ondersteunen.

Doel van het herfstelfonds is om de gehele culturele sector op adequate wijze te ondersteunen, gezien het belang van de sector voor de stad Maastricht. Er wordt getracht om in deze situatie de sector zowel op de korte als de lange termijn te laten heropstarten. In een nader uit te werken plan van aanpak zal het Herstelfonds Cultuur Maastricht ingaan op de diverse instrumenten en de beschikbare middelen voor uitvoering. Dit plan van aanpak wordt aan uw College ter goedkeuring voorgelegd.

3. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

4. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

5. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

6. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

7. Financiën

De gemeente Maastricht heeft middels de juni en september circulaire €985.000 ontvangen uit het gemeentefonds ter ondersteuning van de cultuursector in de stad, die te kampen heeft met de gevolgen van de coronacrisis.

Hiervan is maximaal € 927.500 nodig als cofinanciering voor een bijdrage uit de Rijkscultuurfondsen voor Muziekgieterij, Lumière en Theater aan het Vrijthof

De gevolgen van de coronacrisis zullen ook in 2021 nog voelbaar zijn in de culturele wereld van Maastricht. Het nog resterende bedrag van minimaal € 57.500 wordt derhalve ingezet voor een nog in te stellen Herstelfonds Cultuur Maastricht. Mocht de genoemde bijdrage van de Rijkscultuurfondsen lager uitvallen dan € 927.500 waardoor de gemeentelijke cofinanciering ook naar beneden wordt bijgesteld, dan wordt het verschil toegevoegd aan de middelen voor het nog op te richten Herstelfonds Cultuur Maastricht.

De genoemde middelen van € 985.000 betreffen een incidentele uitkering in 2020 uit het gemeentefonds ter borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Om deze borging mogelijk te maken wordt het Herstelfonds Cultuur Maastricht ingesteld met de intentie om in 2021 de gereserveerde middelen volledig te “investeren” in het behoud en de herstart van de culturele infrastructuur.

8. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

9. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

10. Voorstel

1. In aanvulling op het besluit van 7 juli 2020 inzake het toekennen van de verplichte cofinanciering aan drie Maastrichtse organisaties (Lumière, Muziekgieterij en Theater aan het Vrijthof) ter verkrijging van landelijke steun uit het noodfonds cultuur, instemmen met:
 - a. Het wijzigen van de wijze van cofinanciering voor Lumière: niet in de vorm van een aanvullend subsidie, maar huurkwijschelding voor 14 maanden (rekening houdend met verrekening van de reeds ontvangen huurcompensatie);
 - b. Het wijzigen van de wijze van cofinanciering voor de Muziekgieterij Maastricht: niet in de vorm van een aanvullend subsidie, maar huurkwijschelding voor 7 maanden;
 - c. Het wijzigen van de dekking van de cofinanciering: niet uit de post onvoorzien maar uit de ontvangen rijksbijdrage uit het eerste landelijke steunpakket voor gemeenten ter ondersteuning van de cultuursector in de stad ad €985.000.
2. Instemmen met het storten in de reserve overloop van het resterend saldo, ad €57.500 van de ontvangen bijdrage uit het eerste landelijke steunpakket. Het gereserveerde bedrag zal een nog nader uit te werken 'Herstelfonds Cultuur Maastricht' voeden. Indien de bijdrage van de Rijkscultuurfondsen lager uitvalt dan €927.500 waardoor de gemeentelijke cofinanciering ook lager uitvalt, dan wordt dit verschil toegevoegd aan de middelen voor het Herstelfonds Cultuur Maastricht. Ook de overige middelen (de cofinanciering aan Muziekgieterij en Lumière die in de vorm van huurkwijschelding overlopen in het jaar 2021) worden gestort in de reserve overloop als saldo bij het opmaken van de jaarrekening.

11. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Door de bijdragen die zijn ontvangen uit het noodfonds van de Rijkscultuurfondsen zullen Theater aan het Vrijthof, Muziekgieterij en Lumière het jaar 2020 kunnen afsluiten met een sluitende begroting. Voor de overige instellingen en initiatieven in de culturele infrastructuur, én voor de komende periode van herstel en transitie, zal er een plan van aanpak worden opgesteld voor het inrichten van een Herstelfonds Cultuur Maastricht.